

Minulosť a súčasnosť Beňadikovej

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1352. V Beňadikovej žili zemianske rody Kiszelyovcov, Detrichovcov a Lubyovcov. Z roku 1559 je najstarší záznam o tunajšom kostole - kaplnke svätej Doroty, ktorá patrila k svätoondrejskej farnosti. Kaplnka bola niekoľkokrát zničená, až podľahla požiaru. Zaujímavosťou je, že okolo roku 1810 bol v Beňadikovej zvonár s povinnosťami obecného sluhu neskorší významný spisovateľ a rozširovateľ kníh Matej Hrebenda Hačavský. V obci bola šľachtická protestantská škola, ktorá mala bohaté tradície a zriadili ju tunajší zemanovia pre svoje deti, ale aj pre deti bohatších poddaných Beňadikovej a okolia. V roku 1885 bola vybudovaná Obecná škola v Beňadikovej. Škôldozorný úrad pre Liptov a Oravu tu mal svoje sídlo v rokoch 1881 - 1904, v tom čase bol školským inšpektorom Arpád Kiszely, liptovský hlavný župan. V minulosti boli v obci tri kaštiele a jedna kúria. Dnes sa na území obce nachádza už len Detrichovská kúria a kaštieľ Kiselyovcov. Pred obecným úradom je Pamätník padlým s holubicou mieru. V obci sa z minulosti zachovalo niekoľko dreveníc.

Obec Beňadiková leží v strednej časti Liptovskej kotliny v doline potoka Trnovec. Chotár obce je svahovitý. V drevnatých porastoch v okolí potoka rastie vrbá, jelša, brest a topoľ. V zalesnených častiach je typický smrek, borovica i smrekovec opadavý. Zo živočíšnej ríše tu žijú hlavne srna, zajac, líška a diviak. Vtáctvo je zastúpené rôznymi druhmi, ktoré tu zimujú aj prilietajú na hniezdenie. Výnimočným úkazom sú pelokarbonátové gule z obdobia treťohôr. Tento prírodný chránený útvar sa nachádza v časti obce Háje (Bahno).

Beňadiková má spracovaný platný územný plán, v ktorom je zahrnutý aj priemyselný park. Počíta sa s rozsiahlou výstavbou rodinných domov v časti Záhrady a oddychovou zónou v časti Roveň (pri Váhu) a vybudovaním novej vodovodnej prípojky.

V obci pôsobí TJ Sokol Beňadiková, predovšetkým aktívne pracuje futbalový klub a v poslednej dobe obec poskytuje priestory Kultúrneho domu na športové vyžitie žien a detí – športová gymnastika pre deti do 6 rokov. V obci pôsobí aj Červený kríž a Zväz žien. Aj napriek dnešnej pretechnizovanej dobe občania obce naďalej prejavujú záujem o návštevu Obcej knižnice, preto obec vo svojom rozpočte každoročne vyčleňuje prostriedky na nákup knižného fondu. Jej návštevníkmi sú tak malí škôlkari, ľudia v produktívnom veku, ale aj dôchodcovia. Obľúbenými podujatiami sú Deň obce, Posedenie s občanmi na starobnom dôchodku spojené so slávnostným obedom, Rozlúčka so starým rokom a privítanie Nového roka.

V obci sú dve predajne potravín, pohostinstvo Pohoda, hospodársky dvor spoločnosti AGRIA Liptovský Ondrej, a. s., stolárska dielňa a výroba obalových materiálov.

Ubytovanie záujemcovia nájdu v štýlovej drevenici Chata Baranec, v Detrichovskej kúrii, ako aj v súkromí rodinných domov. V okruhu 20 km od obce je veľa turistických atrakcií, napríklad zjazdovky v Závažnej Porube, Čertovici, Žiarskej doline, lyžiarske stredisko v Jasnej, Aquapark Tatralandia a turistické chodníky na Baranec a Poludnicu.

Beňadiková v roku 2030

Beňadiková je obec, obyvatelia ktorej si pochvaľujú život bohatý na kultúrne vyžitie, športové a relaxačné možnosti a dobrú dostupnosť pracovných príležitostí. Pri vstupe do obce návštevníkov víta upravené prostredie. V jeho okolí sú priľahlé pozemky využité na rekreáciu a bývanie. V obci aktívne pracuje dobrovoľný hasičský zbor, jeho činnosť je dobre zabezpečená materiálovým vybavením. V obci je vybudovaná centrálna zóna ako miesto oddychu s lavičkami a multifunkčné ihrisko (kurty, volejbal). Rybníky pri Váhu tvoria rekreačné zázemie obce. Nové verejné osvetlenie s kamerovým systémom minimalizuje riziko vandalizmu.

Stratégia pre dosiahnutie vízie obce

Občania obce a jej predstavitelia sú pripravení naplniť víziu budúcnosti

- **sústavnou prácou samosprávy na zlepšovaní kvality života obyvateľov mesta v oblasti služieb a infraštruktúry,**

4.5.1 Beňadiková

- vytváraním podmienok pre vznik a udržanie pracovných príležitostí,
- kladením dôrazu na aktívnu občiansku spoločnosť a spoluprácu,
- zavádzaním moderných technológií do života v obci,
- ako aj šetrným využívaním prírodných zdrojov a aktívnou ochranou hodnôt územia.

Za prioritu je považovaná oblasť služieb a infraštruktúry.

Členovia pracovnej skupiny Beňadiková

Pracovná skupina v obci Beňadiková pracovala v zložení:

- Ján Martinovič, starosta obce,
- Juraj Zlejší, poslanec, podnikateľ,
- Ing. Ján Janovčík, poslanec, podnikateľ.

Návrh a-SPRO bol prerokovaný a schválený v obecnom zastupiteľstve dňa .....
(Uznesenie č. ....).

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Pekné prírodné prostredie • Výhodná poloha obce - blízkosť mestských aglomerácií, významných stredísk CR, • Dobré možnosti na turistiku - zimnú aj letnú. Vzdialenosť k najbližším vlekom je do 5 km, cyklotrasa je napojená cez Jakubovany na magistrálu, tým pádom aj pešia turistika je veľmi blízko. • Vybudovaná základná infraštruktúra zahŕňa 2 predajne, možnosť kultúrneho vyžitia v Kultúrnom dome a športového vyžitia v Športovom areáli obce Beňadiková • Ambulancia všeobecného lekára pre dospelých • Dobré dopravné spojenie - blízkosť diaľnice D1. Vynikajúce pripojenie na diaľnicu v oboch smeroch, ktoré je vzdialené 2 km od obce • Existencia veľkých aj malých poľnohospodárskych subjektov (AGRIA Liptovský Ondrej a.s., BENEDEX KISELY s.r.o., súkromne hospodáriaci roľníci)	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok pracovných príležitostí • Slabá propagácia obce smerom navonok • Nevyužitý prírodný potenciál pre aktivity CR • Nedostatok finančných zdrojov na investičné projekty • Nedoriešené vlastnícke vzťahy pre väčšie investičné zámery • Slabý záujem občanov o kultúrne a spoločenské aktivity • Málo podnikateľských aktivít realizovaných priamo na území obce

4.5.1 Beňadiková

<ul style="list-style-type: none"> • Obecné nehnuteľnosti, ktoré sú prenajímané - príjem obce (obecné nájomné byty, Kultúrny dom) • Existencia prírodných atraktivít - Chránený prírodný útvar PELOKARBONÁTOVÉ GULE) • Existencia podnikateľských objektov (stolárska výroba FAVAZ, drevovýroba Pavel Čenka, výroba výrobkov z papiera Pavel Perašín) • Gurmán – Tkáč - výrobca s rodinnou tradíciou a značkou Produkt Liptova – zabezpečuje stravu aj pre družstvo Agria, seniorov a občanov • Aktívna cezhraničná spolupráca v rámci mikroregionálneho združenia Baranec • Vysporiadané pozemky na výstavbu RD a podnikateľských objektov • Fungujúci športový klub TJ Sokol Beňadiková • Obec je súčasťou LEADER územia MAS Horný Liptov • Športové rybárstvo 	
---	--

Špecifický cieľ 1	Zlepšiť základnú vybavenosť a služby v obci
Opatrenie 1.1	Podporiť rozvoj bývania
Opatrenie 1.2	Dobudovať dopravnú a technickú infraštruktúru v obci
Opatrenie 1.3	Zvýšiť bezpečnosť a skvalitniť sociálnu a občiansku vybavenosť
Kľúčové potreby Beňadikovej v oblasti základnej vybavenosti a služieb	<i>V súčasnosti na počet obyvateľov kapacita obchodov postačuje. Kultúrny dom je malý, v riešení je prístavba. Dôležitá je kanalizačná prípojka.</i>
Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	<i>Veľa zámerov sa už čiastočne zrealizovalo, IBV nie je záujem urýchľovať, aby sa nenarušila rovnováha medzi pôvodnými a prisťahovanými obyvateľmi.</i>

4.5.1 Beňadiková

Aktivity pre opatrenia 1.1 – 1.3		Investor/partner		
<div>1.2</div> <div>Výstavba a rekonštrukcia dopravnej infraštruktúry</div> <div><ul style="list-style-type: none"> Rekonštrukcia chodníka k cintorínu – vetva C (2024, 20 000 Eur) </div> <div>Budovanie a rekonštrukcia vodovodu, kanalizácie a rozvodných sietí</div> <div><ul style="list-style-type: none"> Kanalizačná prípojka Záhrady (2024-2025, 210 000 Eur) </div> <div>1.3</div> <div>Budovanie IKT sietí, inteligentné fungovanie zariadení, zvyšovanie bezpečnosti, ochrany a prevencie, zlepšenie technického stavu a vybavenia DHZ</div> <div><ul style="list-style-type: none"> Doplnenie vybavenia Hasičskej zbrojnice (2023-2025, 7 500 Eur) Realizácia optických sietí internetu, rozšírenie (2023-2025) </div> <div>Výstavba a modernizácia zariadení sociálnej a občianskej vybavenosti</div> <div><ul style="list-style-type: none"> Centrálna zóna ako miesto oddychu s lavičkami - námestíčka v centre obce pred obecným úradom Vybudovanie sociálnych zariadení pri multifunkčnom ihrisku (2024, 36 000 Eur) Rekonštrukcia, modernizácia kultúrneho domu – prístavba, zväčšenie priestorov (2024-2025, 112 000 Eur) Úprava nádvorja pri kultúrnom dome (2024, 15 000 Eur) </div>		<ul style="list-style-type: none"> obec Alconet s. r. o. DHZ Beňadiková Súkromný sektor TJ Sokol Beňadiková		
Predpokladané finančné zdroje		vlastné zdroje obce, dotácia na základe Uznesenia Vlády SR, európske fondy		
Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 1				
Ukazovateľ		Merná jednotka	Počiatočné hodnoty	Dosiahnuté hodnoty
<ul style="list-style-type: none"> Počet zrealizovaných projektov dopravnej a technickej infraštruktúry Počet zrealizovaných projektov sociálnej a občianskej vybavenosti Počet zrealizovaných projektov IKT, bezpečnosti, ochrany a DHZ		<ul style="list-style-type: none"> projekt	0	
Dopady	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	vlastné zisťovanie		

4.5.1 Beňadiková

Špecifický cieľ 2	Zvýšiť zamestnanosť a zlepšiť podmienky pre podnikanie			
Opatrenie 2.1	Vytvoriť podmienky pre zvýšenie zamestnanosti a rozvoj podnikania v obci			
Opatrenie 2.2	Posilniť marketing obce a regiónu			
Kľúčové potreby Beňadikovej v oblasti práce a podnikania	Obec je v oblasti práce viazaná hlavne na mesto Liptovský Mikuláš. Priamo v obci je málo podnikateľov, ale obec nemá k dispozícii pozemky, ktorými by mohla podporiť rozvoj podnikania. Nedoriešené vlastnícke vzťahy sú bariérou pre väčšie investičné zámery.			
Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	Kľúčovým hráčom v oblasti zamestnanosti je Agria, vlastní budovy, je predpoklad, že sa udržia existujúce pracovné príležitosti. Dobrý predpoklad pre rozvoj turizmu dáva oblasť Rybníkov, ktorú už dnes navštevujú obyvatelia Podbrezín. Po prekládke železničnej trate vznikne možnosť vybudovania cyklo dopravnej trasy do Liptovského Mikuláša na pôvodnom koľajovom zvršku. Obec má výborné dopravné prepojenie, v blízkosti je privádzač na diaľnicu D1. Úspešná cezhraničná spolupráca je predpokladom úspešnej implementácie projektových zámerov.			
Aktivity pre opatrenia 2.1 – 2.2		Investor/partner		
2.1 Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu v obci		<ul style="list-style-type: none"> • obec/vytvorené partnerstvá • Stawinger, s.r.o. • Súkromní investori • Súkromný podnikatelia		
<ul style="list-style-type: none"> • budovanie a rozširovanie cyklotrás v prepojení na hlavnú cyklotrasu Liptovský Mikuláš – Liptovský Hrádok • rekreačné zázemie obce pri Rybníkoch (vybudovanie reštaurácie, vyčistenie vodných plôch) Podpora nových podnikateľských aktivít <ul style="list-style-type: none"> • vybudovanie ubytovania pre 45 osôb (penzión) v časti Háje spojeného s agroturistikou				
Predpokladané finančné zdroje	vlastné zdroje investorov a obce, európske fondy			
Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 2				
Ukazovateľ		Merná jednotka	Počiatočné hodnoty	Dosiahnuté hodnoty
<ul style="list-style-type: none"> • Počet zrealizovaných projektov infraštruktúry cestovného ruchu v obci • Počet zrealizovaných projektov nových podnikateľských aktivít		<ul style="list-style-type: none"> • projekt	0	
Dopady	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	vlastné zisťovanie		

4.5.1 Beňadiková

Špecifický cieľ 3	Podporiť rozvoj občianskej spoločnosti		
Opatrenie 3.1	Zlepšiť kvalitu spoločenského života v obci a podporovať aktivity pre využitie voľného času		
Opatrenie 3.2	Zlepšiť znalosť územia a posilniť pocit hrdosti na obec/región		
Opatrenie 3.3	Podporiť spoluprácu na všetkých úrovniach v obci aj mimo nej		
Opatrenie 3.4	Zlepšiť medziľudské vzťahy		
Kľúčové potreby Beňadikovej v oblasti občianskej spoločnosti	Pristahovaní občania nemajú záujem o veci verejné a o spoločné budovanie rozvoja obce (iná, tzv. mestská mentalita).		
Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	Pozitívom je možnosť podpory malých projektov zo strany MAS Horný Liptov. V obci fungovali spoločenské organizácie aj divadlo. Za posledné obdobie sa veľa v obci urobilo. Aktívni sú športovci (futbalisti). Dobre funguje obecná knižnica. Funguje krúžok športovej gymnastiky, na ktorom je potenciál odhaliť mladé talenty.		
Aktivity pre opatrenia 3.1 – 3.4		Investor/partner	
3.1 Podpora organizovania kultúrnych, športových a iných podujatí <ul style="list-style-type: none"> Podpora kultúrnych podujatí v Kultúrnom dome Obnova činnosti Červeného kríža v obci Podpora fungovania spoločenských organizácií na úrovni obce <ul style="list-style-type: none"> Podpora spoločenskej činnosti žien Podpora činnosti pre deti a mládež Rozvoj obecnej knižnice Podpora rozvoja futbalu Obnova a podpora činnosti DHZ		<ul style="list-style-type: none"> Obec/MAS Spolky v obci TJ Sokol Beňadiková Súkromný sektor	
Predpokladané finančné zdroje	obec		
Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 3			
Ukazovateľ		Merná jednotka	Zdroj overenia
Počet podporených spoločenských organizácií z verejných zdrojov		organizácia	obec
Celková výška verejných výdavkov vynaložených na podporu spoločenských organizácií		tis. €	
Počet zrealizovaných projektov kultúrnych, športových a spoločenských podujatí		podujatie	
Dopady		vlastné zisťovanie	
Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života			

4.5.1 Beňadiková

Špecifický cieľ 4	Podporiť ochranu životného prostredia a udržateľné využívanie zdrojov			
Opatrenie 4.1 Opatrenie 4.2 Opatrenie 4.3	Zvýšiť mieru zhodnocovania odpadov a likvidácie čiernych skládok Znížiť riziko negatívnych dôsledkov prírodných katastrof a katastrofických udalostí Zavedenie postupov pre zvýšenie ochrany krajiny a krajiny tvorby			
Kľúčové potreby Beňadikovej v oblasti životného prostredia	V obci bola storočná voda v rokoch 1957 a 1962. Je predpoklad, že úprava toku v Liptovskom Ondreji (napriamene) spôsobí rýchlejší odtok vody pri vyšších stavoch do Beňadikovej.			
Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	Dobrá spolupráca katastrálne susediacich obcí.			
Aktivity pre opatrenia 4.1 – 4.3		Investor/partner		
4.1 Budovanie systému separovania odpadu, zberných dvorov a spoločných kompostovísk, zavádzanie princípov obehového hospodárstva • Spracovanie biologického odpadu v kompostéroch 4.2 Posilnenie vodozádržnej funkcie tokov, výstavba protizáplavových zariadení a protipožiarnych nádrží • Sledovanie dopadu protipovodňových opatrení v Liptovskom Ondreji na Beňadikovú • Spracovanie štúdie protipovodňových opatrení 4.3 Zníženie energetickej náročnosti budov a zariadení, inovačné prístupy, udržateľnosť • Zateplenie budovy knižnice Starostlivosť o zeleň v intravilánoch obcí • Vytvorenie zelenej oddychovej zóny pred obecným úradom a kultúrnym domom Zlepšovanie kvality životného prostredia v obci • Rekonštrukcia umývačky automobilov a čistiare odpadových vôd – hospodársky dvor Beňadiková		• Obec • Mikroregión Baranec • Povodie Váhu • Agria Liptovský Ondrej a. s.		
Predpokladané finančné zdroje	európske fondy, vlastné zdroje investorov a obce			
Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 4				
Ukazovateľ		Merná jednotka	Počiatočné hodnoty	Dosiahnuté hodnoty
• Počet zrealizovaných projektov zameraných na budovanie kompostovísk • Počet zrealizovaných projektov zameraných na protizáplavové opatrenia • Počet zrealizovaných projektov zameraných na zlepšenie kvality životného prostredia a zvýšenie ochrany krajiny a krajiny tvorby		• projekt	0	
Dopady	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	vlastné zisťovanie		

4.5.1 Beňadiková